N. 18.

A°. 1834.

MAANDAG DEN 3den MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

BURGERLIJKE STAND.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 27 Februarij 1834.

Heden zijn ten Gouvernements-Huize in *ondertrouw* opgenomen:

MACHIEL ISAAK DE VRIES, *jongman*, oud 22 jaren en RACHEL NATHAN LEVY, *jonge dochter*, oud 17 jaren, beide geboren en woonachtig alhier.

JOSEPH HEIDEMANS, *jongman*, oud 22 jaren en DIENTJE MOZES COSTER, *jonge dochter*, oud 23 jaren, beide geboren in *Amsterdam* en woonachtig in deze Kolonie.

In kennisse van mij,
Eerste Commies ter Secretarij voormeld,
G. S. DE VEER.

MILITAIR BUREAU.

Den 27 Februarij 1834.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is tot EERSTE LUITENANT bij de Eerste Afdeeling der Schutterij van *Paramaribo* aangesteld, de 2de Luitenant, JAN HENDRIK RETEMEIJER, van genoemde Afdeeling.

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

MENGELINGEN.

MATERIËLE TOESTAND VAN PORTUGAL.

Don Pedro stelt een perk aan zijn Dictatorschap. Hij roept de Cortes bijeen en onderwerpt aan hun oordeel de vraag betrekkelijk het regentschap en het huwelijk der Koningin. Doch daarmede is de taak van het Portugesche Parlement niet afgeloopen. Onafhankelijk van het stellen van wettige en constitutionnele maatregelen in de plaats der schokkende, ja overhaaste beschikkingen, waardoor de eerste treden van het nieuwe Gouvernement gekenmerkt zijn geworden, voeden wij de hoop dat de vereeniging der volksafgevaardigden, tot meer omvattende en niet minder wenschelijke uitkomsten leiden zal. Ten derdenmale zal eene wezenlijke volksvertegenwoordiging het oog kunnen vestigen op de diepe wonden des Vaderlands en eindelijk het werk voltooijen, hetwelk door de Cortes van 1821 en die van 1826 slechts is ontworpen geworden. De hulpbronnen zijn onfeilbaar, doch de ellende is algemeen. — Laat ons dezelve in oogenschouw nemen.

In het algemeen heeft men geen naauwkeurig denkbeeld van Portugal en deszelfs inwoners. Zoo dikwijls van dit land gesproken wordt, stellen velen zich een dor land voor, door de zonnehitte verbrand; een ontzenuwd volk; eene soort van natie, bestaande uit Lazaroni, die in groote gescheurde mantels onder den blooten hemel slapen. Maar dit is een zeer ongetrouw tafereel.

De Portugesche grond is over het geheel vruchtbaar, ver boven het waterpas der zee verheven; het luchtgestel is in de meeste gewesten frisch, en sommige vlakten zelfs koud; en voor zoo ver de inwoners betreft, zij waren noch lafhartig noch werkeloos, deze stoutmoedige zeevaarders der 16de eeuw, die de zeeën bedekten de grenzen der wereld uitbreidden en den standaard van handel en nijverheid in nieuw ontdekte landen plantteden.

De grond is dus niet onvruchtbaar, hij is onbebouwd. De Portugezen zijn niet lui, zij zijn slechts zonder bezigheid: alleen het werk ontbreekt in deze gewesten, om dat alle besturen tegen den arbeid hebben zamengezworen. De openbare ellende heeft er drie bronnen.

1. De beklagenswaardige toestand van den Landbouw; 2°. De vernietiging van de nijverheid en fabrijken; 3°. De gebreken en het bederf van het bestuur.

LANDBOUW. Het is maar al te waar, dat geheele provinciën van alle landbouw verstoken zijn, gelijk onder anderen Estremadura en de Algarven. Slechts twee negentiende gedeelten van Alentéjo zijn bebouwd, en een van de twee brengt koren op. — Hetzelfde geldt, behoudens eene geringe verbetering, die men er waarneemt, ten aanzien van de provincie Trasos Montes. Die van Minte en Beira, gelijk wij naderhand zien zullen, leveren de eenige uitzondering op, immers in het grootste gedeelte derzelve. Zie hier de oorzaken van deze treurige verwaarloozing van den grond.

a) Gebrek aan handen. Aangezien de stand van landbouw ten slotte gelijk staat met den toestand van eenen lijfeigenen, omdat geen hunner ooit eigenaar kan worden, zoo is daaruit eene algemeene verachting van dit bedrijf voortgevloeid, die ten gevolge heeft dat hetzelve bij voortduring verlaten wordt door jonge lieden, die door hunne ouders naar de stad gezonden worden, onder voorwendselen daar een beroep te leeren, maar eigendom en het getal van leegloopers en bedelaars te vermeerderen. Van den anderen kant neemt de krijgsdienst jaarlijks een groot getal arbeiders weg. Sedert het vertrek van Joao VI naar Brazilie, hebben de Amerikaansche oorlogen en de eigen beroeringen van het land, het op de been houden van eene armee noodzakelijk gemaakt, die in alle verhouding tot de bevolking stond. — En altijd vielen deze persoonlijke lasten op de landbewoners, uithoofde van het egoïsmus der bevoorregte klassen en de gebrekkige verdeeling der contingenten. Overigens zijn ellende en gebrek aan het noodige bij de landlieden, overal en onder alle volken, onfeilbare oorzaken van eene spoedig toenemende ontvolking.

b) Monopolien, vreemde overheersching. Na de zorgeloosheid zijner eigen Regenten, heeft Portugal nimmer een' grooteren vijand gehad, dan de invloed van vreemden. Gedwongen tot de betrekking eener Kolonie, onder de overheersching van Spanje, had Portugal naauwelijks eene zestigjarige, voor zijne handel en nijverheid doodelijke slavernij afgeschud, en naauwelijks had een bekwaam Minister den weg tot herstel aangewezen, toen de zoetsappige toegefelijkheid zijner laatste Koningen het aan den alleenhandel van Engeland overleverde. Het traktaat van 1810 was de doodsteek voor den landbouw. — Terwijl de vreemdeling deszelfs granen vrijelijk invoerde, was het aan den Portugees verboden de zijnen uit te voeren. — Hij verbrak zijnen ploeg.

c) De belastingen. Te gelijk bij het vernietigen van alle middelen die de voortbrengselen van den landbouw kunnen bevorderen, wordt deze tak van welvaart door een uitzinnig gouvernement met lasten van allerlei aard overladen. Terwijl aan de uitgebreide domeinen der kroon, aan godsdienstige corporatien, aan goede leenpligtige grondeigenaars, met kunstige hand allerlei voorregten worden toegedeeld, moet de ongelukkige landman alleen alle schattingen torschen, hij moet troondiensten, verrigten, last en transportdieren leveren, die altijd slecht en langzaam betaald worden en hij acht zich gelukkig, zoo maar nadat hij aan al die lasten voldaan heeft, geene benden gewapende landloopers of onbeschaamde bedelaars hem zijn laatste stuk brood komen ontrooven.

Maar de voor de uitbreiding van den landbouw noodlottige belasting, gelijk zich gemakkelijk begrijpen laat, ontvolkt de stallen, hervormt de weilanden en woestijnen, en berooft de landen van derzelver krachtigst voedsel. En zoo blijft den Landbouwer niets anders over dan eenige gewassen en vergane bladeren, om er zijn veld mede te mesten.

Eindelijk drukt een onmenschelijk regt op den omloop van alle koopwaren. — Zelfs het leven is er belast.

d) De onverdeelbaarheid der grondeigendommen. Onmetelijke oppervlakte maken het eigendom uit van de gemeenten, de wereldlijke geestelijkheid en de monniken, mitsgaders de majoraten der adellijken. Al deze eigenaars, overgegeven aan de bemoeijingen der eerzucht of aan de onverschilligheid, laten uitgestrekte streken geheel woest liggen, en bepalen hunne aandacht eeniglijk op die gedeelten welke genoegzaam zijn, om hen in eenen zekeren overvloed te doen leven. Hunne pachters, spaarzaam over onvervreemdbare goederen verspreid, verstoken van schriftelijke pacht-kontrakten, bloot gesteld om, zoodra zij hunne opbrengst vermeerderen, zich bij meerdere door de vrekheid van den meester te zien ontrooven worden; als in hunne onkunde ten aanzien van alle verbeteringen, en leven van vijgen in een tijd, waar een weinig zorg en kennis deelden met den rijksten oogst zouden bedeelen.

e) De Godsdienstige gebruiken. Onder alle christenvolken, die van den Roomschen Stoel afhankelijk zijn, is de Portugesche Natie het diepst verzonken in de gewoonte eener beuzelachtige godsdienstigheid. Geheel Portugal vast gedurend meer dan een derde gedeelte van het jaar. Hierin ligt eene reden te meer, die de zorg der ingezetenen van de aanlokking van slagtvee aftrekt. Voor zoo ver de feestdagen betreft, op welke niet gearbeid mag worden, heeft de Paus het getal derzelver niet willen verminderen, maar slechts vrijstelling verleend van de waarneming derzelve. De godsdienstige landman wist daarbij niets; want hij is niet vrijgesteld van het hooren der mis en de afgelegenheid der kerken in die onbewoonde streken, verslindt den tijd, welken men geveinsd heeft aan den arbeid te willen terug geven.

Men ziet dus dat het niet het luchtgestel is, hetwelk de Portugesche landlieden ontzenuwt, maar de onthoudingen en het slecht voedsel, terwijl het Gouvernement, uit vrees dat zij een redmiddel tegen het kwaad mogten vinden, den invoer van gezouten visch, zoo als, bij voorbeeld, de labberdaan tot een monopolie gemaakt heeft.

f) De slechte staat der wegen en derzelver ongenoegzaamheid. Want, ondersteld, dat de landbouw in Portugal minder belemmerd ware en even veel als in andere landen opbragt, dan zoude er nog altijd een voorname hinderpaal zich tegen zijnen bloei verzetten. Dezelve is gelegen in het gebrek aan wegen en kanalen. Slechts weinige rivieren zijn bevaarbaar en in die gedeelten van derzelver loop, welke het verkeer van beladen vaartuigen toelaten, leveren de beddingen onderscheiden natuurlijke belemmeringen op, zoo als steenrotsen, zandbanken, enz. Gedurende 1821 heeft men, niet zonder goed gevolg in het bovenste gedeelte van den Douro en in het benedenste gedeelte van den Mondego en de Vega, eenige werken ondernomen. — Maar de zwakke pogingen van het Constitutionele Bestuur hebben tot niets anders gestrekt, dan om de beklagenswaardige, zorgeloosheid van de vroegere besturen des te meer te doen gevoelen. — Wat betreft de wegen, met uitzondering van de groote gemeenschappen, dezelve ontbreken overal of bevinden zich in den erbarmelijksten toestand.

(Curaçaosche Courant.)

EDICTALE CITATIE.

(5954) Uit krachte van het appoinctement van dagvaarding bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, in dato 19 Februarij 1834, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, op de rekweste van SAMUEL ABRAHAMS WITTERING en HENDRIK KAMERLING, in kwaliteit als Executeuren van den Boedel van wijlen JOHN HEWITT, blijkens testamentaire dispositie door denzelven, in dato 24 Mei 1833, in besloten form gepasseerd, en den 26 daaraanvolgende morte geconfirmeerd, impetranten van Edictale Citatie.

Zoo worden door den Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij dezen alle Binnenlandsche Crediteuren, mitsgaders elk en een iegelijk binnen 's lands, die eenig regt, actie of pretentien, van wat aard of natuur ook tot lasten den Boedel en Nalatenschap van wijlen JOHN HEWITT, zouden vermeenen te hebben, geimpetreerden en gedaagden.

Omme te compareren ter gepriviligeerde rol van het Geregtshof te *Suriname*, welke zal gehouden worden in de maand Maart 1834, ten einde zich aldaar als Crediteuren of anderzins bekend te maken, en hunne regten, actien en pretentien te verifieeren, om na accoord-bevinding voldoening te erlangen, ofte wel hunne actien binnen den tijd van *zes* weken na de bekendmaking tegen de Impetranten *qq.* te institueeren, op pœne dat bij foute van dien hun zal worden opgelegd een *perpetium silentium* of eeuwig stilzwijgen.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan *Paramaribo*, den 20 Februarij 1834.

N. L. BRAAM,
Exploicteur.

EDICTALE CITATIE.

(5955) Uit krachte van het appoinctement van dagvaarding bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, in dato 19 Februarij 1834, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, op de rekweste van SAMUEL ABRAHAMS WITTERING en HENDRIK KAMERLING, in kwaliteit als Executeuren van den Boedel van wijlen JOHN HEWITT, blijkens testamentaire dispositie door denzelven, in dato 24 Mei 1833, in besloten form gepasseerd, en den 26 daaraanvolgende morte geconfirmeerd, impetranten van Edictale Citatie.

Zoo worden door den Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij dezen alle Buitenlandsche Crediteuren, mitsgaders elk en een iegelijk buiten 's lands, die eenig regt, actie of pretentien, van wat aard of natuur ook tot lasten den Boedel en Nalatenschap van wijlen JOHN HEWITT, zouden vermeenen te hebben, geimpetreerden en gedaagden.

Omme te compareren ter gepriviligeerde rol van het Geregtshof te *Suriname*, welke zal gehouden worden in de maand Augustus 1834, ten einde zich aldaar als Crediteuren of anderzins bekend te maken, en hunne regten, actien en pretentien te verifieeren, om na accoord-bevinding voldoening te erlangen, ofte wel, hunne actien binnen den tijd van *zes* weken na de bekendmaking tegen de Impetranten *qq.*, te institueeren, op pœne dat bij foute van dien, hun zal worden opgelegd een *perpetium silentium* of eeuwig stilzwijgen.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik dezen gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan *Paramaribo*, den 20 Februarij 1834.

N. L. BRAAM,
Exploicteur.

ADVERTISSEMENTEN.

(9486) Wordt bij *publieke Inschrijving*, te Koop aangeboden (mits goedgekeurd wordende) van de Plantaadje *Wederzorg*, *plus minus:*

16 à 17 *mille* ℔ heele witte bast }
4500 à 5000 ℔ heele zwarte » } KOFFIJ.
3000 à 3500 ℔ gebroken » }

De Monsters zijn te bezigtigen ter *Griffie van het Geregtshof* alhier, alwaar de *Inschrijving-Billetten* zullen worden aangenomen tot Dingsdag, den 4 Maart e. k., wanneer dezelve op Woensdag, den 5den daaraanvolgende, door Heeren Gecommitteerde Raden, zullen worden geopend.

De Koffij zal vrij aan de Waag worden geleverd, zullende de Kooper of Koopers, moeten betalen voor ieder baal *f* 1,10.

Paramaribo, den 27 Februarij 1834.

R. VAN REES Az.,
e. s. Sequesters.

(9491) Op heden overleed alhier, tot onze bittere droefheid, na eene kortstondige ziekte van weinige dagen, onze zeer waarde Vader, de WelEdele Gestrenge Heer J. J. F. DE FRIDERICI Jr., *oud Raad in het Hof van Policie en Crimineele Justitie*, en *oud Kolonel der Schutterij dezer Kolonie*, in den ouderdom van 52 Jaren en 9 Maanden.

Paramaribo, den 27 Februarij 1834.

H. M. WOLFF DE FRIDERICI.
Mede voor mijne Zuster en Broeder.

(5894) A. SALOMONS, zal op *MORGEN* om 9 uren, op VENDU verkoopen:

Provisiën, Stukgoederen; alsmede eenig Goudgoed, enz., voor rekening dien het mogt aangaan.

Voorts nog een Negerin, genaamd JULIANA, met hare twee zoonen JAN en JACOBUS, zijnde bekwame *Timmerlieden, Kanters, Zagers* en *Gingelwerkers;* aankomende M. J. BULO. — Een Negerjongen KATOEN; aankomende Mr. HEIJLIDEIJ.

En op Woensdag des namiddags om 4 uren, ten Huize aan de *Kromme Elleboogstraat*, schuins over den WelEdelen Heer P. D. BENNERNAGEL, Meubelaire Goederen, en Pleetwerk bestaande in: Masief Mahonijhouten Kabinet of Kleederkast, dito Etens-Tafel, dito Kanapées, pleete Guirendolles, dito Olie- en Azijnstel, en stellen Tafelmessen met Yvore Hechten, enz., enz.

De *GOEDEREN* zijn te bezigtigen Morgen en op den Verkoopdag.

(5745) De ondergeteekende van voornemens zijnde, uit de Kolonie te vertrekken, verzoekt elk en een iegelijk, die aan hem, alsmede aan den Boedel van wijle A. J. IJSSAN, schuldig zijn, zulks ten spoedigsten te voldoen, ten einde in staat gesteld te worden met zijne Crediteuren te kunnen liquideren; — zullende bij anders verpligt zijn, de nalatigen in regten te vervolgen.

Paramaribo, den 27 Februarij 1834.

J. H. VRIES.

(9489) Heden over *Zes* Weken, dag en datum, nader te bepalen, zal de ondergeteekende, door den Vendumeester A. SALOMONS, doen verkoopen:

Een *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen aan de *Weidestraat*, bekend onder Lᵗ. D. Nᵒ. 250, zoo goed als nieuw, voorzien van alle nodige Gemakken, groote Moestuin, Steenen Put en Achtergebouwen; zijnde verder voorzien van een geheel nieuw *ACHTERGEBOUW*, ingerigt voor een *Hospitaal voor Zieke Slaven.*

Inmiddels is hetzelve UIT DE HAND TE KOOP.

Paramaribo, den 27 Februarij 1834.

J. H. VRIES.

(9494) ONTVREEMD;

Van de *Algemeene Houtmarkt*, twee PURPERHARD PLATEN, lang *vijftien voeten*, dik *zes duim*, de laatste tusschen Woensdag of Donderdag ll., die omtrent dezelven eenig narigt kan geven, zal edelmoedig beloond worden.

Paramaribo, den 3 Maart 1834.

C. J. WOLFF JULIAANS.

(9488) De ondergeteekende verwittigd het geëerd Publiek, dat hij voornemens is door zijn spoedig vertrek zijn *Kunsttooneel* te sluiten, en HEDEN AVOND, voor het laatst eene *BUITENGEWONE GROOTE VOORSTELLING* te geven.

Eerste Bedrijf: Verscheidene GROOTE KUNSTSTUKKEN, afgewisseld door nog niet geziene TOURS D'ADRESSE.

Tweede Bedrijf: Het GROOTE SCHITTERENDE CHINESCHE VUURWERK, vertoond op een *Donker Tooneel.*

Derde en Laatste Bedrijf: De FANTASMAGORIE of AMUSANTE GEESTVERSCHIJNING, zoo als het hier nog nimmer is te zien geweest.

De ondergeteekende zal alles in het werk stellen, het Surinaamsch Publiek voor het laatst eene aangename Avond te verschaffen.

Prijzen der Plaatsen: 1ste Rang *f* 2; 2de Rang *f* 1.

Paramaribo, den 3 Februarij 1834.

F. A. MULLER, *Mechanicus.*

(2152) Weduwe Mr. Dr. J. PRESBURG, haar Dochtertje, en MARTHA van PRESBURG vertrekken.

Paramaribo, den 1sten Maart 1834.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

De Engelsche Schoener *Admiral Colpoys*, Kapt. J. PRUDDEN, van *Demerarij*; Passagiers: de Heeren E. J. WESENHAGEN; M. M. DE HART Jr. en ... SMIT.

UITGEKLAARD.

De Fransche Schoener *l'Aurore*, Kapt. M. GIAIMO, naar *Cayenne*.

De Noord-Amerik. Brik *Cadet*, Kapt. Wm. GROVER, naar *Boston*; lading: 263 vaten Malassie.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.